

[Ellemann-Jensen]

men der er altså noget, man ikke har tænkt ordentligt igennem, og jeg tror, man er kommet til at skabe ganske store problemer rundt omkring ved at køre denne sag frem på den måde.

Gert Petersen (SF):

Jeg kan godt blive lidt rørt, men også lidt forvirret over den iver, hvormed Danmarks Liberale Parti nu er indstillet på at tage det personlige ansvar væk fra den enkelte og lægge det over til staten. Jeg ved ikke, om det er et princip, der vil brede sig til andre områder.

Jeg synes altså ikke, det er noget særlig holdbart argument, at i dette ene tilfælde skal det søreme være staten, der afgør menneskets skæbne, og i alle andre tilfælde er det den enkelte menneske. Jeg synes, det er et forkert sted at indføre det princip.

Men lad det være. Vi har hos os nogen sympati for Fremskridtspartiets forslag; vi har i hvert fald forståelse for det.

På den anden side er vi faktisk enige i nogle af de argumenter, som den tidligere udenrigsminister kom med, nemlig at skal vi først have sådan noget til at fungere, så må det stå temmelig klart, at de mennesker, der er med, kan udkommanderes. Men dermed kommer vi jo netop ind på spørgsmålet om den kommende internationale styrke, der skal oprettes, og dér kunne jeg da forstille mig, at det simpelt hen kunne indgå i de kontrakter eller aftaler, der bliver indgået mellem staten og dem, der deltager i styrken, at de skal stå til rådighed med henblik på udsendelse til hverv langt fra hjemmet og under vanskelige og måske farlige vilkår. Jeg mener nemlig ikke, at soldater og officerer i dag kan gå ud fra som givet, når de har taget tjeneste, at det vil blive tilfældet.

De kan gå ud fra, at de kan blive udsendt til fredsbevarende operationer som på Cypern, som observatører i Libanon og andre steder, Kashmir tror jeg også det er; der er mange steder rundt omkring på kloden. Men der er jo en tendens til, at tingene bevæger sig fra fredsbevarende til fredsskabende – det er bare et andet ord for krigsførende – og så synes jeg nok, at man skal rebe sejlene.

Derfor vil vi stille et ændringsforslag til Fremskridtspartiets forslag, sådan at det kun får en foreløbig karakter, nemlig gældende indtil Folketinget ved lov i forbindelse med oprettelse af en egentlig international styrke

har tilvejebragt det fornødne klare grundlag for danske soldaters deltagelse i sådanne internationale operationer. Indtil da mener vi altså, at det er et rigtigt princip.

Der er også et problem om grundloven, som må klares. Det har også direkte forbindelse med FN – det har vi ikke berørt under den tidligere debat – men forholdet er jo det, at som sagerne nu er formuleret, kan FN's generalsekretær føre danske soldater ud i krig, og når man nu vedtager dette forslag, bemyndiger man ham jo faktisk til det.

Jeg synes ikke, man kan afvise, at her er et problem i forbindelse med grundloven, som er blevet rejst af oberstløjtnant Regner Møller og andre. Jeg skal ikke gøre mig helt klog på det, og jeg vil ikke stå her og komme med afgørelsen, men jeg synes, at det skal med ind i billedet i forbindelse med oprettelsen af denne internationale styrke og løsningen af dette problem.

Men indtil det er løst, indtil man har et lovgrundlag, er vi tilhængere af Fremskridtspartiets tanke, der er formuleret her, men vi ønsker altså at få fastslået, at for os er det kun en foreløbig løsning. Vi vil gerne have en rigtig og varig løsning, som muliggør en sådan udsendelse på fornuftig måde, men det skal være på et klart lovgrundlag. Det har vi ikke på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Ellemann-Jensen (V):

Jeg synes, hr. Gert Petersen vender tingene lidt på hovedet med sit argument om, at vi vil fratage den enkelte det personlige ansvar. Der er tværtimod tale om at vise respekt for den enkeltes personlige afgørelse i det øjeblik, hvor den enkelte har valgt en karriere i forsvaret og dermed som noget naturligt går ud fra, at det forventes af hver enkelt, at man opfylder sin tjenestepligt.

Det, man gør ved nu pludselig at komme med disse frivillighedsbegreber, er jo at bringe et element af usikkerhed ind i den enkeltes forhold til sin tjenestepligt. Det gøres pludselig til noget frivilligt. Det vil sige, at man undergraver det personlige ansvar, som den enkelte har ønsket at leve op til, i og med at man er gået ind i et ansættelsesforhold til forsvaret.

Jeg kan godt forstå, hr. Gert Petersen måske bliver lidt forvirret, når han åbenbart ligesom